

VISIE

Zonder planten-octrooi meer nieuwe rassen?

Het Europese Octrooibureau besloot vorige maand dat er geen octrooien meer worden verleend op 'essentiële biologische processen' van planten. Een goede ontwikkeling, vindt Richard Visser, hoogleraar Plantenveredeling in Wageningen.

'Ik vind het een goede zaak dat het Europese Octrooibureau luistert naar de maatschappelijke kritiek op planten-octrooien. Die kritiek luidt dat octrooien de ontwikkeling van nieuwe gewassen belemmeren, omdat het bedrijf met het octrooi toestemming kan weigeren aan andere bedrijven om het gewas verder te verbeteren. Daarmee zouden octrooien met name grote veredelingsbedrijven bevoornden. Door 'essentiële biologische processen' in de plant niet langer octrooieerbaar te maken, kom je aan die kritiek tegemoet.'

Wat zijn essentiële biologische processen?

'Het zijn processen en eigenschappen in een plant die er al zijn en die wij ontdekken en isoleren. Maar dat is multi-interpretabel. De eerste resistentiegenen tegen aardappelziekte kon je patenteren, want dat was nog nooit eerder gedaan en in die zin was het een nieuwe methode. Latere resistentiegenen kon je veel lastiger of niet meer patenteren. Onze kennis ontwikkelt zich snel, dus er zijn voorheen patenten verleend op 'nieuwe' biologische processen die we nu heel normaal vinden.'

Wat betekent dit voor kwekersrecht?

'Het kwekersrecht wordt weer belangrijker in de plantenveredeling. In het kwekersrecht mogen andere veredelaars nieuwe rassen gebruiken om verder te veredelen. Vroeger hadden ze dan meestal tien jaar nodig om een beter ras te ontwikkelen, maar tegenwoordig - met steeds betere en snellere technieken zoals CRISPR/Cas- kan dat al in een paar jaar.'

Hoe kunnen veredelaars dan hun investering terugverdienen?

'Daar moeten nieuwe regelingen voor ontwikkeld worden. Zo hebben veredelaars van mais al onderling afgesproken: de eerste drie jaar gebruiken we een nieuw ras van de concurrentie niet om mee verder te kruisen. Men respecteert elkaars ontwikkelingsvoorsprong, zodat ze de ontwikkelingskosten op de markt kunnen terugverdienen. Een andere optie is: de bedrijven gooien al hun patenten bij elkaar in een *licencing platform*. Als een concurrent jouw patent wil gebruiken om een ras verder te ontwikkelen, bepaalt een arbitragecommissie een marktconforme prijs die vervolgens voor iedereen geldt die dat patent wil gebruiken.' **AS**